

Dosarul nr. 2ra-1261/19

Prima instanță: Judecătoria Căușeni sediul central (jud. S. Pleșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

3 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vasile Crețu și Ecaterina Crețu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Belinschi împotriva lui Vasile Crețu și Ecaterinei Crețu cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de Vasile Crețu și Ecaterina Crețu, reprezentată de avocatul Ion Cîșlari și menținută hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni sediul central, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 13 februarie 2018, Elena Belinschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Crețu și Ecaterinei Crețu cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că locuiește în sat. XXXXX r-nul XXXXX din anul 2001, este văduvă, iar copiii săi au atins majoratul și locuiesc separat în alte localități.

A menționat că, inițial când construiau casele și încercau să amenajeze gospodăriile, considera că sunt în relații bune cu vecinii Vasile Crețu și Ecaterina Crețu, or, ambele familii au casele la un capăt de sat, fiind într-un fel separați de sat prin linia de cale ferată, iar alți vecini care locuiesc de facto prin preajmă își au casele aproximativ la 500 - 1000 m de ei. Respectiv, dânsa locuiește de una singură alături de familia Crețu.

Din motive necunoscute, mai bine de zece ani, familia Crețu o hărțuiește zilnic verbal și psihologic, dânsa este înjurată cu cuvinte obscene și calomniată față de terțe persoane.

A remarcat că prin acțiunile lor, soții Crețu i-au cauzat și continuă să-i cauzeze prejudicii enorme onoarei, cinstei și demnității ei, dânsa fiind insultată fără motiv, o calomniază în cel mai josnic mod fără niciun temei, o defăimează în localitatea în care trăiesc, relatând despre ea fapte care nu o caracterizează și care-i sunt străine.

A încercat de mai multe ori să poarte careva discuții cu vecinii în vederea stopării abuzurilor menționate, dar fără niciun rezultat.

A precizat că a apelat la administrația din sat, la primar, consiliul local, polițistul de sector pentru ajutor, dar din păcate nimeni nu este în stare să o protejeze de abuzurile vecinilor săi.

A evidențiat că, deși pârâții au fost sancționați contravențional de mai multe ori de către poliție pentru delictele comise în privința ei, ultimii nu încetează să o înjure, să o calomnieze și să o defăimeze în sat, situație care o afectează emoțional și fizic, deseori fiind nevoită să apeleze la medic cu XXXXX.

Având în vedere prevederile art. 16, 1398 alin. (1), 1422 alin. (1) Cod civil și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, ținând cont de acțiunile pârâților, de intenția directă cu care aceștia acționează și reieșind din prejudiciul moral suferit, gravitatea acestuia – dânsa nu mai are liniște în propria casă și propriul sat, deoarece este calomniată și insultată zilnic, a considerat că doar o compensație echitabilă în formă bănească i-ar putea atenua suferințele ei de ordin psihologic și i-ar reîntoarce speranța de viață și sentimentul de dreptate.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 34 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 9 octombrie 2006, art. 166, 167 CPC, art. 16, 1398, 1422, 1423 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Vasile Crețu și Ecaterinei Crețu în beneficiul ei a sumei de 50000 de lei cu titlu de prejudiciu moral ca urmare a acțiunilor delictuale ale pârâților față de ea și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Vasile Crețu în folosul Elenei Belinschi prejudiciul moral cauzat prin contravenție în sumă de 2000 de lei.

A fost încasată de la Ecaterina Crețu în folosul Elenei Belinschi prejudiciul moral cauzat prin contravenție în sumă de 3000 de lei.

A fost încasată în mod solidar de la Vasile Crețu și Ecaterina Crețu în folosul statului taxa de stat în mărime de 100 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea.

Prin decizia din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de Vasile Crețu și Ecaterina Crețu, reprezentată de avocatul Ion Cîșlari și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că, reieșind din faptul că Vasile Crețu și Ecaterina Crețu nu s-au opus celor constatate de agentul constator, nu au contestat procesele-verbale cu privire la

contravenție, acceptând circumstanțele faptice indicate în conținutul lor, că aceștia se fac vinovați de săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 69 alin. (1) Cod contravențional, manifestate prin injurii și cuvinte necenzurate adresate Elenei Belinschi, astfel încât i-au înjosit onoarea și demnitatea.

Totodată, instanța de apel a menționat și faptul că potrivit pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată, încasarea sumei de 50000 de lei nu a fost solicitată solidar, astfel, prima instanță corect a stabilit obligația fiecărui pârât la repararea prejudiciului moral în dependență de gradul de lezare al demnității adus prin contravenție, fiind încasat de la Vasile Crețu suma de 2000 de lei pentru două contravenții și de la Ecaterina Crețu suma de 3000 de lei pentru trei contravenții.

La 24 aprilie 2019, Vasile Crețu și Ecaterina Crețu au declarat recurs împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii, iar în cazul în care se va constata aplicarea greșită a cadrului legal procesual, remiterea la o nouă rejudecare.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, considerându-le pasibile de casare integrală sau după caz parțială pe temeiurile stabilite la art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) și alin. (4) CPC.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au examinat cauza stabilind greșit cadrul legal aplicabil speței, or, reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată și denumirea acesteia „privind încasarea prejudiciului moral prin defăimare și hărțuire psihologică și verbală” rezultă alt obiect de cât cel examinat de încasare a prejudiciului moral cauzat prin contravenție.

Au precizat că, reieșind din declarațiile intimatei în toate instanțele de judecată ierarhic inferioare dânsa a solicitat încasarea prejudiciului moral rezultat din defăimare și hărțuire psihologică și verbală, de aceea atât prima instanță, cât și instanța de apel au aplicat cadrul legal străin speței, au depășit în mod cert limitele pretențiilor înaintate, apreciind în mod vădit arbitrar circumstanțele speței și întemeierea acțiunii.

În consecință, instanțele de judecată ierarhic inferioare prin admiterea parțială a acțiunii și operând exclusiv la discreția sa în parte pentru fiecare din ei de a încasa cuantumul pretinsului prejudiciu moral, au depășit vădit limitele pretențiilor înaintate de Elena Belinschi, or, ultima a solicitat încasarea sumei de 50000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În acest context, au învederat că nicio prevedere procesuală nu acordă dreptul discreționar instanței de judecată de a opera modificări de sine stătător, operarea modificării, concretizării, completării pretenției este un drept procesual exclusiv al intimatei, care nu l-a realizat în instanță.

Drept urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu erau în drept să concretizeze încasările prejudiciului pentru fiecare copârât în parte.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 martie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 171), în aceeași zi fiind expediată și la adresa electronică a reprezentantului recurenților, avocatul Ion Cîșlari, ceea ce se atestă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele dosarului (f. d. 170).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 24 aprilie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vasile Crețu și Ecaterina Crețu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Crețu și Ecaterina Crețu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Vasile Crețu și Ecaterina Crețu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vasile Crețu și Ecaterina Crețu împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari